

NØVN

Gjørði mun, har hon var

Hjørdis á Argjaboða f. 17. apríl 1921 – d. 21. jan. 2016

Ein fagran summardag í 1969 stakk Hjørdis inn á gólvið. Eg var nýkomin til Føroyar at arbeiða hjá Statens Åndsvageforsorg. Arbeiðsplássið var í byrjanini í heimi mínum, og ognin hjá stovninum var ein lítill kartotekskassi. Aftan stóðu tey, ið vóru á stovni í Danmark – okkurt um stórthundrað í tali og framman stóðu tey, ið vóru skrásett í forsorgini og búðu í Føroyum – um fimti í tali. Tey fyrru kendi eg, meðan Hjørdis kendi flestøll, ið búðu í Føroyum. Hon var álitisfólk fyri Forsorgscenter VI (Rødbygård) í Suðurstreymi og vitjaði regluliga hjá teim ófulføru, ið búu heima hjá foreldrunum.

Eg skuldi sleppa við henni á heimavitjan næstu ferð. Tað var lag á manni at vitja saman við henni. Øll fegnaðust um at síggja hana, og tú legði skjótt til merkis, at hon hevði serstakar gávur at tosa við og umgangast bæði hin menningartarnaða og tey avvarandi. Hon var hugfarslig, vitug, virkin og skemtingarsom. Hóast tíðin hjá mær í Andveikraverndini var stutt, kendist hon sum starvsfelagi og vinkona restina av lívinum.

Tá játtan kom til hálva medhjálps á skrivstovuni var sjálvsagt, at heitast skuldi á Hjørdis um at søkja starvið. Hetta var stuttlig og hendringarík tíð. Summarið eftir var summarlega norðuri við Áir fyri øllum heimabúgvandi, og Hjørdis var primus motor. Hetta var fyrstu ferð yvirhøvur, at slík summarlega var – og árið eftir hittust vit heima á Sandi. Væl riggaði. Øllum dæmdu væl og týðningarmikið var at hitta avvarandi, sum komu at vitja. Tað var serligur fongur í tí, tí tey menn-

ingartarnaðu og teirra avvarandi sótu øll hvør í sínum heraldshorni. Sambandið oyggjanna millum var ikki sum nú. Mong fingur eisini høvi til at hittast og tosa saman. Hetta gav eisini móguleika fyri at umrøða ætlanina um eitt komandi serligt felag fyri avvarandi.

Eisini var frítíðarklubbi settur á stovni í Losjuni í Havn, ið lá hinumegin vegin. Skrivstovan var í Arbeiðsmannafelagshúsinum, ið tá var spildurnýtt. Veruligt verkstað fingur vit ikki tá, men tað eyðnaðist í nøkrum førum at fáa menningartarnað í arbeiði hjá privatum. Til teirra, ið ikki høvdu arbeiðsførleika var søkt avlámipensión, sum tað var nevnt tá.

14. mai í 1971 var boðið til fund í Losjuni í Havn til tess at stova felag fyri avvarandi hjá menningartarnaðum. Tað er so mangan umrøtt áður, at Hjørdis bakaði eina formakaku, ið vit hildu fór at røkka. Bilsnar og glaðar vóru vit, tá yvir 70 fólk møttu. Tey vóru

ikkil bara mong, tey vóru eisini sera eldhugað. Hetta kvøldið gloymdu vit ongatíð.

Tá eg seinni flutti úr Havn, tók Hjørdis um endan og fekk saman við øðrum alt at rigga í Andveikraverndini til Tommy Petersen seinni kom í starv. Hjørdis var sera kæn í føroyskum, so tað var eitt »fornøjlsli« – hevði verið næmingur hjá Rikardi Long og Hans Andr. Djurhuus á Færøernes mellem- og realskole. Ivist ikki í, at hon eigur sín góða lut í tí, at Tommy gjørdist so frægur í føroyskum máli.

Øll, ið hava arbeitt saman við Hjørdis vóru góð við hana og høvdu stóra virðing fyri henni. Umframt at taka sítt arbeiði í størsta álvara, syrgdi hon altíð fyri at savna starvsfólkini, hon arbeiðdi saman við – bæði tey sum vóru, og tey sum høvdu verið. Zakarias maður Hjørdis var altíð ein frálíkur vertur, so leingi hann livdi. Hann andaðist í 1991.

Tá hann misti heilsuna og fór

á Lágargarð, og hon vitjaði hann hvønn dag, valdi hon at fara úr starvinum í Andveikraverndini – 65 ára gomul. Finnur Helmsdal, sáli, ið tá var leiðari harmaðist hesa avgerð og bjóðaði henni at verða, um bert hon arbeiðdi eitt pinkulítið sindur. Men Hjørdis var ongatíð hálv, og altíð var hon støðuføst í lívsins viðurskiftum. So hon gavst at arbeiða úti. Tey sum kendu hana vita tó, at hon hevur fylgt livandi við í øllum viðvíkjandi teim menningartarnaðu, eins og hon hevur hildið samband við nógvar starvsfelagar og viðskiftafólk.

Hon hevur verið trúgv sum trøllið móti mær og mínum. Umframt stóða teirra menningartarnaðu og Argja bygd, sum høvdu okkara áhuga, so hava vit havt felags áhuga í føroyskum politikki. Vit hoyrdu ikki til sama flokk, men tað var ongin forðing – báðar vóru altíð til reiðar at kjakast líka til tað seinasta. Ikki var tað so sjáldan kortini, tá samanum kom, at vit vóru rættiliga samdar.

Báðum dæmdu so sera væl skemtisøgur, og tær gloymdu vit ikki at deila okkaramillum.

Tá Zakarias var farin, gjørdi Hjørdis nógvið at knipla, binda bundnaturríkløð og sera vakrar og væltøvdar trýlittar skóleistar. Nú eyguni vóru farin at bila av álvara bant hon teppi. Livandi sum hon var, dugdi hon væl at fáa burtúr bandasavninum hjá Sjóndeplinum. Henni so líkt, so kundi hon væl hugsa sær, at føroysku avísirnar eisini fingust á bandi. Fyri hana var alneyðugt at fylgja við øllum, ið fór fram í samfelagnum.

Seinastu trý árin hevur Hjørdis

búð á Boðanesheiminum. Hóast veik til líkams, so hevur hon verið sterk til sálar og so púra klár og við einum minni, ið mong kundu øvunda henni.

Sum eg sá hana hesi árin á Boðanesheiminum, so sást skjótt, at mong av búfolkunum eisini dæmdu at stækka inn á gólvið og prátta við hana. Eisini har rúmaði hon mongum.

Nú hon mett av døgum gjørdi seg til reiðar at fara, helt hon fyri, at hon hevði havt eitt gott, ríkt og langt lív, sum hon var so sera tøkksom fyri.

Hjørdis búi a Argjaboða í 70 ár og sá hvønn dag út á Nólsoynna og Borðina, har hon var fødd. Tað dæmdu henni væl.

Andveikraverndin er ikki til longur, men Hjørdis er partur av søguni, ið livir víðari í Almanna-verkinum. Og tá í dag verður hugsað um bústovnar, verkstøð, JAVNA og so mangt annað, so er søga teirra ófulføru í Føroyum umsiðir vorðin góð og lívsjáltandi.

Vit eru mong, ið fara at sakna Hjørdis á Argjaboða. Vissuliga gjørdi hon mun. Hon gav mongum hita bæði beinleiðis við virkaðu ullvørnum og harumframt í fluttari merking, – og ikki minst setti hon lit á lívið hjá mongum. Ærað veri minni hennara.

NB! Kæru starvsfólk á Boðanesheiminum. Takk fyri, at tit altíð høvdu stundir til eitt smíll!

Karin Kjølbro

Minningarorð um

Petur Jacob Haraldsen, við Kirkjar, Miðvági

Føddur 2. des. 1923 – deyður 27. des. 2015

Í desember í fjør andaðist Petur Jacob, Miðvági, 92 ára gamal. Hann hevði handil her í bygdini, og plagdu fleiri miðvingar at koma á gátt hjá honum at prátta um leyst og fast. Hann var ein bygdamynd, og var hann nógvið avhildin av familju, vinum og kenningum. Eg plagdi at koyra hann niðan á Høgagerð, úti á Dali, við bili mínum, har hann hevði eina trøð. Hann hoyggjaði og velti eplir á trøðni, og hevði familjan

manga góða lötuna har uppi á Høgagerði. Honum dæmdu sera væl at ganga úti í Nýpu, og fiskaði hann síl eisini saman við familju, vinum og kenningum.

Men vit kenna Petur Jacob best sum listamann. Hann fekk íblástur til málningar sínar serstakliga úr náttúruni her vesturi. Og mangir eru teir málningar, sum hanga ymsastaðni í heimum her vesturi og aðrastaðni við. Petur Jacob

gekk nógvið úti í náttúruni, og gleddist hann um alt livandi, sum rørdi seg har. Hann var gubbi mín, og eg havi mong góð minni um Petur Jacob frá Kirkjar, har vit búðu og búleikaðust. Hann var ein stillfórur maður og segði ikki so nógvið, men hann dugdi væl at orða seg og greiða frá í yrkingum og málningum sínum. Har komu tankar hansara fram, og soleiðis kundi hann málbera seg bæði skaldsliga og í

myndlist.

Fyri nøkrum árum síðani fór Petur Jacob inn á Ellisheimið, á Sýnini, at búgva. Hann var sjúkurlíggjinn, men hevði tað annars gott. Har helt hann fram at mála. Hann málaði, alt til hann andaðist við ársenda 2015. Mín góði gubbi og vinur er farin, og tað tynnist í vinaskara. Eg plagdi at vitja hann á Sýnini, og var hann altíð vinsælur at tosa við og hartil hjartagóður.

Hann ringdi tíðum til mín, og bað hann meg koyra seg heim í Kirkjar at vitja. Systir hansara, Ketty, býr eisini á Ellisheiminum. Kem, bróðir hansara, doyði í 2013. Teirra heim stóð altíð opið fyri okkum, og blíðskapurin treyt ikki. Eg vil tí minnast Petur Jacob við virðing og tøkks.

Ærað veri minnið um Petur Jacob!

Finnbjørn